

Genesis

Inleiding op verhalen over de schepping

De bijbel begint bij het begin. In het eerste deel van het eerste boek van de bijbel, Genesis, worden verhalen verteld over het begin van het leven op aarde.

God van alle mensen

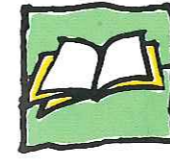
Het eerste deel van de bijbel, het Oude Testament, bevat de verhalen van het volk Israël en de geschiedenis van dat volk met God. De verhalen over de schepping, waarmee dit deel begint, zijn pas ontstaan toen het volk Israël al een hele geschiedenis met God achter de rug had. Grote delen van het Oude Testament waren toen al geschreven.

De verhalen over de schepping zijn niet bedoeld als verslag van wat er ooit gebeurd moet zijn. Ze beantwoorden geen natuurwetenschappelijke vragen. Ze vertellen in een bijzondere vorm waar het God volgens zijn volk om begonnen is. De scheppingsverhalen vertellen dat deze God, die het volk Israël heeft leren kennen, de God is van de hele aarde en van alle mensen.

Wereldliteratuur

Over het begin van het leven op aarde zijn in alle culturen verhalen verteld. De wereldliteratuur kent honderden scheppingsverhalen. Allerlei volken hebben er hun verbeeldingskracht en wijsheid op uitgeleefd. Het volk Israël heeft op zijn eigen wijze het begin op aarde verwoord.

Een goed begin

Toelichting

Het eerste verhaal van het eerste bijbelboek is geschreven als een gedicht. Het is een lied over het leven op aarde, met een telkens terugkerend refrein: 'God zag, dat het goed was.'

Dit scheppingslied is, net als andere bijbelverhalen, niet uit de lucht komen vallen. Het is ontstaan in een tijd die vol is van vragen. Een tijd waarin het kleine volk Israël op een dreigende manier wordt geconfronteerd met de grote volken om zich heen. De vragen die mensen ten diepste bezighouden worden in deze tijd dringend gesteld: waar komt de wereld vandaan, en waar gaat het met de wereld naartoe? Is er iets of iemand die aan het begin en aan het einde van het leven staat?

De naburige volken hebben hun eigen antwoord op die vragen. Volgens hen is de wereld niet goed. Donkere machten beheersen het leven. Mensen zijn weerloos, overgeleverd aan de goden van de natuur, zoals de zon en de maan, en aan goden die onmenselijke offers vragen.

Het volk Israël kent verhalen over een God die zijn volk bewaart en bevrijdt, en richting wijst. Maar heeft deze God ook iets te maken met het wereldgebeuren, met de grote volken en hun grote goden? Het antwoord op die vragen wordt gegeven in het eerste scheppingsverhaal. Het is een

geloofsbelijdenis, het zingt een tegenstem, tegen het oude liedje over boze machten en weerloze mensen. Het vertelt dat de God die het volk Israël heeft leren kennen, aan het begin staat van alles en niet één of andere godheid.

Licht! is het eerste woord dat klinkt in dit scheppingslied. Hiermee begint alles waarvan God zag dat het goed was. De duisternis is teruggebracht tot de nacht, niet meer dan tijd om te slapen. En de machten en goden die de dienst uitmaken? Die worden netjes op hun plaats gezet.

De zon en de maan waar de volken voor buigen? Die hoeven zich niets te verbeelden. God heeft ze er op de vierde dag nog even bijgezet. Een paar werkklampjes aan de hemel.

De dieren en de mensen worden op één dag geschapen, ze staan dicht bij elkaar. Mensen zijn gewoon een onderdeel van de schepping, goddelijk zijn ze niet. Maar ze zijn wel geschapen naar het beeld van God. Mensen zijn bedoeld om voor de aarde, de natuur, de dieren en voor elkaar zo goed als God te zijn.